

LATVIJAS REĢIONĀLĀS ARHITEKTŪRAS AKADEMIJA
LATVIAN ACADEMY OF REGIONAL ARCHITECTURE

Kīpsalas iela 6, Rīga LV-1048, Tālrunis +371-67089256, Reģ. nr. 40008004941

pkc@pkc.mk.gov.lv

Nr. LRAA-0003-V

Rīgā, 2019. gada 31. janvārī

Par Nacionālo attīstības plānu 2021.–2027. gadam

Latvijas Reģionālās arhitektūras akadēmija (LRAA), iepazīsies ar "Informatīvo ziņojumu par priekšlikumu par Nacionālā attīstības plāna 2021.–2027.gadam mērķiem, prioritātēm un rīcības virzieniem, kā arī tā turpmāko izstrādes un sabiedriskās apspriešanas procesu", atzīmē, ka pozitīvi novērtējama Nacionālā attīstības plāna 2021.–2027. gadam (turpmāk tekstā NAP) mērķa izvēle, kas orientēta uz cilvēka dzīves kvalitāti ("stabila izaugsme un dzīves kvalitātes pieaugums ikvienam iedzīvotājam"). Tomēr tekstā cilvēka dzīves kvalitāte tiek traktēta samērā jēdzieniskā izpratnē. Informatīvajā ziņojumā minēts Oksfordas vārdnīcā definētais dzīves kvalitātes jēdziens "indivīda vai cilvēku kopas veselības, komforta un laimes standarts". Cilvēka dzīves kvalitātes jēdziena skaidrojums dažādās valstīs un sabiedrībās var atšķirties un laika gaitā mainīties. Dzīves kvalitāte ir apstākļu kopums, kas nodrošina katra indivīda personības attīstību laikā un telpā, kā arī materiālo labklājību.

Visnegatīvākā NAP ir 4.5. sadaļa – "Kultūra, sports un atpūta". Kultūra tajā traktēta galvenokārt kā atpūta un pasākumu apmeklēšana. Šāda kultūras izpratne vieš satraukumu un bažas par dokumenta izstrādē iesaistīto speciālistu redzējumu un līdz ar to sagaidāmo rezultātu. Vienīgi it kā garāmejojot pieminēts, ka kultūras aktivitāšu kopums ir vērsti arī uz „kultūras vērtību saglabāšanu un jaunradi.” Mūsdienās kultūra arvien vairāk kļūst par starpdisciplināru fenomenu, tā ir viens no galvenajiem cilvēka dzīves kvalitāti veidojošiem faktoriem. Kultūra un kultūras mantojums ir pamats radošumam jebkurā eksistences jomā un līdz ar to – nācījas nākotnes labklājībai. Tam nepieciešams detalizētāks starpdisciplinārs atspoguļojums. Kultūrai kā nacionālās identitātes nesējai NAP jāatvēr atsevišķa sadaļa, kurā skaidri noteikti mērķi, uzdevumi un sasniedzamie rezultāti.

NAP ir atspoguļota dabas un ekoloģijas loma, bet nav pievērsta pietiekama uzmanība cilvēka radītās telpiskās vides kvalitātes nozīmei, kas gadsimtiem ilgi noteikusi Eiropas kultūrvides īpašo identitāti un atpazīstamību. Latvija ir Eiropeskās mentalitātes un kultūrvides organiska sastāvdaļa. Eiropā ir visaugstākais UNESCO pasaules mantojuma sarakstā iekļauto objektu blīvums, Eiropa gadsimtiem ilgi ir noteikusi arhitektūras modi, un cilvēki no visas pasaules dodas kultūrtūrismā uz Eiropu. Diemžēl mūsdienās cilvēka radītās vides kvalitāte jūtami atpaliek no pagātnes snieguma. Tas atspoguļojas arī 2018. gada 22. janvārī pieņemtajā Davosas deklarācijā, taču NAP uzmetumā cilvēka veidotās telpiskās vides kvalitātei uzmanība pievērsta praktiski netiek. Arhitektūra kā cilvēka kvalitatīvas dzīves telpas veidošanas māksla netiek pat pieminēta. Ja izjūt atbildību par nākotni, šāda attieksme nav pieļaujama.

Uzmanība jāvelta arī Latvijā esošās pārspīlētās birokrātijas novēršanai. Jāiestrādā konkrēti priekšlikumi, kā arhitektūras jomā samazināt ar būvniecību saistītās obligāti saskaņojamās dokumentācijas un attiecīgo procesuālo darbību apjomu.

Priekšlikumi apspriesti un vienprātīgi atbalstīti LRAA 2019. gada 28. janvāra sapulcē (protokols Nr. 2/2019). Sapulcē piedalījās un priekšlikumus atbalstījuši LRAA locekļi:

Mgr.arch. Edgars Bērziņš,
Dr.arch., prof. Uģis Bratuškins,
Dr.arch. Juris Dambis,
Mgr.arch. Daiga Dzedone,
Dr.arch. Agate Eniņa,
Dr.arch. Jana Jākobsone,
Dr.habil.arch., prof. Jānis Krastiņš,
Arch. Oļģerts Krauklis,
Mgr.arch. Artūrs Lapiņš,
Dr.arch. Jānis Lejnieks,
Dr.arch. Ilze Rukmane-Poča,
Dr.arch., prof. Sandra Treija,
Mgr. arch. Juris Monvids Skalbergs,
Mgr.arch., Mgr.art. Edvīns Vecumnieks.

Dr.habil.arch., prof. Jānis Krastiņš,
LRAA prezidents